

Sự hỗn loạn tại Nga tạo ra một khoảnh khắc lo lắng ở Trung Quốc

[Wall Street Journal](#)

Tác giả: **Jason Douglas, Chun Han Wong** và **Austin Ramzy**

[Cù Tuấn](#), biên dịch

25/6/2023

Quân đội Wagner rút khỏi Rostov-on-Don – trong bầu không khí tiến đưa nhộ nhíp của người dân. Lính đánh thuê Wagner cùng với xe tăng – dưới ánh đèn flash của những người có mặt tại hiện trường.

Tóm tắt: Những diễn biến nhanh ở Nga khiến Bắc Kinh thực sự lo lắng rằng cuộc xâm lược Ukraine của Nga sẽ gây bất ổn cho Nga trong quá trình đối đầu với phương Tây.

Một cuộc binh biến ngăn ngui không thành ở Nga đã làm giảm bớt nỗi sợ hãi lớn nhất của Bắc Kinh xung quanh cuộc xâm lược Ukraine: Rằng việc Nga xâm lược có nguy cơ gây bất ổn cho Nga – đối tác thân cận nhất của Trung Quốc để chống lại phương Tây do Mỹ lãnh đạo.

Nỗi sợ hãi đó vẫn còn ngay cả sau khi quân đội do nhóm bán quân sự Wagner kiểm soát ngừng tấn công Moscow sau khi giành quyền kiểm soát các trụ sở quân sự phía nam của Nga tại thành phố Rostov. Trong một bài phát biểu trên truyền hình, Tổng thống Nga Vladimir Putin gọi cuộc nổi dậy này là một sự phản bội và thề sẽ dập tắt nó khi quân đội Nga chuẩn bị bảo vệ thủ đô trước khi có được một thỏa thuận ngừng bắn, giúp ngăn chặn một cuộc xung đột rộng lớn hơn.

Mặc dù vậy, cuộc khủng hoảng trên đã đánh dấu thách thức nghiêm trọng nhất đối với 23 năm cầm quyền của Putin — và là thời điểm bất ổn đối với nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình. Tập coi mỗi

quan hệ của Trung Quốc với Nga như một bức tường thành chống lại ảnh hưởng của Mỹ trên thế giới và đặt mối quan hệ cá nhân của ông ta với Putin ở vị trí trung tâm.

Giờ đây, nước Nga đang trong tình trạng hỗn loạn và Putin có vẻ suy yếu.

Temur Umarov, một thành viên tại Trung tâm Á-Âu Carnegie của Nga, cho biết: *“Đây là kịch bản bi quan mà Trung Quốc sợ hãi – rằng Putin, khi bắt đầu cuộc xâm lược, cuối cùng sẽ gây tổn hại cho sự ổn định của chế độ”*.

Trên các phương tiện truyền thông nhà nước Trung Quốc, tin tức về cuộc nổi dậy ở Nga bị hạn chế, trái ngược với việc đưa tin chuyên sâu về việc này trên hầu hết các phương tiện truyền thông phương Tây. Hãng tin Tân Hoa Xã của nhà nước đã đưa tin về bài phát biểu của Putin và cho biết, các thành phố gồm cả Moscow đã đưa ra các biện pháp chống khủng bố.

Một tài khoản mạng xã hội liên kết với Lực lượng Hỗ trợ Chiến lược của Quân đội Giải phóng Nhân dân [Trung Quốc] đăng một bài kể lại cách Mao Trạch Đông tổ chức lại quân đội cách mạng của Đảng Cộng sản vào năm 1927 để bảo đảm rằng, đảng thực thi quyền kiểm soát tuyệt đối đối với quân đội của mình—một bài đăng mà một số người dùng coi là ám chỉ đến các sự kiện ở Nga.

“Putin cáo buộc nhà lãnh đạo Wagner mang tội phản quốc” là chủ đề thịnh hành số 1 trên nền tảng mạng xã hội Trung Quốc Weibo vào tối thứ Bảy ở châu Á. Cuộc binh biến này cũng đang là xu hướng chính trên các nền tảng truyền thông xã hội khác của Trung Quốc như Douyin và Zhihu.

Người dùng Trung Quốc hầu hết bày tỏ sự hoang mang và không chắc chắn về điều gì sẽ xảy ra tiếp theo—nhưng trên Weibo, bất kỳ bài đăng nào đề cập đến qingjunce, một cụm từ nổi tiếng của Trung Quốc đề cập đến các quan chức quyền lực tổ chức một cuộc đảo chính với mục tiêu loại bỏ các quan chức xấu xa hoặc tham nhũng xung quanh một hoàng đế, đều bị cấm truy cập.

Wang Yiwei, giáo sư quan hệ quốc tế tại Đại học Nhân dân Trung Quốc, cho biết: *“Trong số những người Trung Quốc bình thường, nhiều người lo lắng rằng vị thế chính trị của Putin không ổn định và bất ổn chính trị ở Nga có thể ảnh hưởng đến Trung Quốc”*.

“Trung Quốc luôn nhấn mạnh rằng, sự hòa hợp là điều đáng quý, và đối với nước láng giềng lớn nhất của mình, Trung Quốc hy vọng họ có thể duy trì sự ổn định”, ông Wang nói.

Ông Tập hết sức ủng hộ ông Putin ngay cả khi cuộc xâm lược Ukraine của Moscow gặp phải những thất bại, đồng thời kêu gọi hòa bình và đàm phán để chấm dứt bạo lực.

Tại hội nghị thượng đỉnh vào tháng 3, hai lãnh đạo đã tái khẳng định quan hệ đối tác và mối quan hệ kinh tế ngày càng sâu sắc của hai nước. Nga cần Trung Quốc mua dầu và khí đốt của mình, và Trung Quốc đang tìm thấy ở Nga một thị trường đang phát triển cho ô tô và điện thoại thông minh do Trung Quốc sản xuất, khi các lệnh trừng phạt bóp nghẹt hàng nhập khẩu từ phương Tây.

Cốt lõi của liên minh Nga – Trung là sự thù địch với Washington và các đồng minh của Mỹ, và những gì họ coi là một trật tự quốc tế không công bằng và hống hách do Mỹ lãnh đạo. Hai lãnh đạo này đã gặp nhau khoảng 40 lần với tư cách là nhà lãnh đạo của các quốc gia tương ứng, trao đổi quà tặng, vinh danh và thường xuyên chúc mừng sinh nhật nhau.

Cuộc xâm lược Ukraine của Moscow cắt đứt quan hệ của Nga với phương Tây, và các biện pháp trừng phạt đã tàn phá nền kinh tế của nước này.

Washington và các đồng minh của họ đã thực hiện các bước đi để ngăn chặn Trung Quốc tiếp cận với các chip máy tính tiên tiến trên cơ sở an ninh quốc gia. Các nhà sản xuất đa quốc gia đang xem xét lại vai trò của Trung Quốc trong chuỗi cung ứng của họ trước những lo ngại về sự gián đoạn thương mại trong tương lai, do xích mích với phương Tây hoặc xung đột về Đài Loan, một hòn đảo với chế độ dân chủ mà Trung Quốc coi là một phần lãnh thổ của mình.

“Cuộc binh biến của Wagner đã tạo ra tác động to lớn đối với chính phủ Putin và sự ổn định chính trị của Nga, đồng thời mang đến sự bất ổn sâu sắc”, Hu Xijin (Hồ Tích Tiến), cựu tổng biên tập Hoàn Cầu Thời báo của Đảng Cộng sản Trung Quốc và là một nhà bình luận có ảnh hưởng, đã viết trên mạng xã hội trước khi có thỏa thuận đình chiến giữa Putin và nhóm Wagner. “Bây giờ có vẻ như tình hình đang diễn biến theo hướng mà phương Tây và Ukraine mong muốn nhất, nhưng kết quả cuối cùng vẫn chưa rõ ràng”.

<https://baotienngdan.com/2023/06/25>